

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato:

Kontor: Kommunal sundhed

J.nr.: 2008-1412-63

Sagsbeh.: mu

Fil-navn: spm434

Besvarelse af spørgsmål nr. 434 (alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 11. juni 2008.

Spørgsmål 434:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 26. maj 2008 fra Sex & Samfund vedrørende forebyggelse i relation til seksuel sundhed, jf. alm. del – bilag 388"

Svar:

Indledningsvis vil jeg gerne bemærke, at jeg finder det meget anerkendelsesværdigt og positivt, at private foreninger så som foreningen Sex & Samfund engagerer sig og blander sig i debatten om seksuel sundhed. Jeg har læst foreningens oplæg og syv anbefalinger til Sundhedsudvalget med stor interesse. Efter min vurdering peger foreningen på en række relevante problemstillinger på området, ligesom den med anbefalingerne ridser mulige fremtidige initiativer op.

Det er konstruktive forslag, og jeg er derfor også indstillet på at lade foreningens anbefalinger til politiske initiativer, der kan fremme seksuel sundhed og medvirke til at nedbringe antallet af smittede med seks sygdomme, indgå i overvejelserne af den fremtidige indsats på området.

Dernæst vil jeg gerne understrege, at det ligger regeringen meget stærkt på sinde at mindske forekomsten af uønskede graviditeter samt seksuelle sygdomme i befolkningen, herunder klamydia.

Der er i de seneste ca. 10 år taget mange initiativer, der har haft til formål at forebygge uønsket graviditet og forekomsten af seksuelle sygdomme.

I den forbindelse vil jeg særligt fremhæve aborthandlingsplanen i 1999, som blev forlænget i 2004. En del af initiativerne i aborthandlingsplanen var at styrke og kvalificere lokale indsatser til forebyggelse af uønsket graviditet i befolkningen generelt og blandt udsatte grupper (etniske minoriteter og unge). Aborthandlingsplanen har udgjort en væsentlig del af indsatsen til forebyggelse af uønsket graviditet.

Der er med aborthandlingsplanen blevet ydet støtte til en række initiativer så som sexlinien.dk (telefon og internetrådgivning med flere hundrede tusinde besøgende), abortnet.dk (en hjemmeside for professionelle på området, f.eks. jordemødre, sygeplejersker) og støttesamtaler via Mødrehjælpen til kvinder/par, der overvejer abort. Aborthandlingsplanen udløb ved årsskiftet, men ved indgåelsen af satspuljeaftalen for 2008-2011 på sundhedsområdet blev de nævnte initiativer videreført i 2008.

Hertil kommer driftsstøtte til organisationer, der udfører opgaver af relevans for Sundhedsstyrelsens strategi for forebyggelse af HIV/AIDS og andre seksuelt overførbare infektioner.

I forhold til mere fremadrettede initiativer kan jeg oplyse, at der i forbindelse med satspuljeaftalen for 2008-2011 blev afsat en pulje på i alt 15,1 mio. kr. til en samlet forebyggelsesindsats med et bredere sigte end uønsket graviditet.

Midlerne vil ifølge satspuljeaftalen bl.a. kunne bruges til at understøtte kommunerne i deres indsats på området med bredere initiativer som f.eks. internetbaserede tilbud og netværk. Midlerne vil også kunne anvendes til videreførelse af abortbehandlingsplanen. Endelig vil midlerne kunne anvendes til både generel forebyggelse i befolkningen og i forhold til særlige grupper, herunder især etniske minoriteter og unge. Udmøntningen af midlerne for 2008 vil ske efter indstilling fra Sundhedsstyrelsen.

Herudover finder jeg anledning til at kommentere udviklingen i antallet af personer smittet med klamydia.

Antallet af indberettede klamydiatilfælde viser, at der i 2007 blev indberettet langt flere tilfælde af klamydia end i de tidligere år. I alt mere end 25.000 indberetninger i 2007. Indberetningerne viser kun antallet af smittede blandt de, der har ladet sig teste. Sundhedsstyrelsen skønner, at op mod 50.000 – primært unge - kan være smittede.

Stigningen i antallet af smittede er et udtryk for, at mange unge konsekvent ikke bruger kondom ved samleje. Derfor har Sundhedsstyrelsen de seneste tre år med klamydiakampagnerne opfordret til, at de unge bruger kondom og lader sig teste for klamydia ved risikoadfærd. En del af stigningen i de indberettede tilfælde kan derfor også skyldes Sundhedsstyrelsens oplysningskampagner, men det er klart, at vi bør gøre en indsats for at forebygge og nedbringe antallet af smittede med klamydia..

Kommunerne har vist stor interesse for at deltage i Sundhedsstyrelsens kampagner, idet 78 af landets 98 kommuner deltog i kondomkampagnen sidste år.

Endelig vil jeg gerne påpege, at flere andre aktører end Sundhedsstyrelsen arbejder på at forbedre danskernes seksuelle sundhed.

Det drejer sig om kommunerne, der efter kommunalreformen har den primære opgave med at informere borgerne om sund livsstil og forebyggelse af sygdom, herunder også spørgsmål om klamydia og andre seksuelt overførbare sygdomme og uønskede graviditeter. Det er også kommunerne, der er ansvarlige for folkeskolens seksualundervisning, hvor den vigtigste formidling af spørgsmål om seksuel sundhed til unge foregår. Kommunens sundhedstjeneste og pædagoger spiller også en rolle.

Sundhedsstyrelsens kortlægning af kommunernes forebyggelses- og sundhedsfremmeindsats i 2008 viste, at området sikker sex er en prioriteret opgave i 58 % af kommunerne. Det viser, at kommunerne er kommet godt i gang med opgaven.

Hertil kommer regionerne med ansvar for undersøgelse og behandling, herunder at bryde smittekæder, samt kontaktopsporing og rådgivning.

Endelige har vi de private organisationer, der ofte har kontakt med særlige målgrupper.

Der er således mange aktører, der arbejder positivt og fremadrettet for danskernes seksuelle sundhed.

En af de udfordringer, der ligger foran os, er således at sikre, at den fremtidige indsats til forebyggelse af uønsket graviditet, hiv og andre seksuelt overførbare sygdomme organiseres og gennemføres i bedst muligt samspil mellem aktørerne på alle niveauer. Som nævnt indledningsvis vil foreningen Sex & Samfunds oplæg og anbefalinger kunne inddrages overvejelserne herom.